

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 272g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a unor texte din articolul 126 alineatele (1)
și (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012

(poprirea mijloacelor bănești datorate debitorului insolubil)

CHIȘINĂU

12 aprilie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 10 decembrie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 12 aprilie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea ridicată de dna Olga Babără, în interesele B.C. „Moldindcombank” S.A., parte în dosarul nr. 2i-132-1/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central, privind excepția de neconstituționalitate a textelor:

- „Sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.” din articolul 126 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012,

- „Instanța de insolvență [...] la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun.” din articolul 126 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012,

- „Hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.” din articolul 126 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Mariana Fondos-Frațman de la Judecătoria Chișinău, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 15 iulie 2016, lichidatorul debitorului insolvent S.R.L. „Reveron” a formulat o cerere de validare a popririi față de terțul poprit B.C. „Moldindcombank” S.A.

4. Prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 8 septembrie 2016 a fost admisă cererea formulată de lichidator cu referire la validarea popririi.

5. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul B.C. „Moldindconbank” S.A. a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 126 alineatele (1) și (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

6. Prin Încheierea din 7 decembrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul central, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

[...]”.

8. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 126 Poprirea și vânzarea dreptului litigios sau cesiunea creanței

„(1) **Sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile incorporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.** De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

[...]

(10) **Instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun.** În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului urmăritor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. **Hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.**

[...].

ÎN DREPT

A. Argumentele autoarei excepției de neconstituționalitate

9. Autoarea excepției susține că textul contestat de la articolul 126 alin. (1) nu corespunde cerinței previzibilității, deoarece nu stabilește în mod cert și univoc dacă prin validarea popririi sunt supuse urmării silite exclusiv creanțele certe și incontestabile sau și creanțele litigioase, rezultate din cauzarea prejudiciilor.

10. Autoarea menționează că terțul poprit este lipsit de dreptul de acces la o instanță de apel, deoarece hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului. Autoarea consideră că admiterea cererii de validare a popririi în privința unei datorii litigioase discriminează terțul poprit în raport cu creditorii debitorului insolubil.

11. Autoarea sesizării pretinde că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 16, 20, 23 și 46 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvabilității, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de dna Olga Babără, în interesele B.C. „Moldindcombank” S.A., parte în dosarul nr. 2i-132-1/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie texte din articolul 126 alineatele (1) și (10) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012. Așa cum rezultă din sesizare și din încheierea instanței în procedura de insolvabilitate, terțul poprit este B.C. „Moldindcombank” S.A., subiectul în numele căruia a fost ridicată excepția. Prin urmare, Curtea admite că norma contestată ar putea fi aplicată la examinarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

16. Curtea constată că textul criticat nu a constituit anterior obiect al controlului constituționalității.

17. Curtea reține că autoarea sesizării a menționat incidența articolelor 16 [egalitatea], 20 [accesul la justiție], 23 [dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle] și 46 [dreptul la proprietate privată și protecția acesteia] din Constituție.

18. Curtea reține că articolul 20 din Constituție prevede că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care-i violează drepturile, libertățile și interesele legitime. Condiția stabilită de articolul 20 din Constituție este ca instanța de judecată să ofere motive

rezonabile în hotărârea de admitere a cererii de validare a popririi. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că obligația instanțelor judecătorești de a-și motiva deciziile reprezintă o garanție procedurală esențială în baza articolului 6 § 1 din Convenție, pentru că le demonstrează părților că argumentele lor au fost avute în vedere, pentru că le oferă posibilitatea de a formula obiecții sau de a contesta hotărârea și servește, de asemenea, pentru prezentarea motivelor hotărârii judecătorești către public (a se vedea *Siredzhuk v. Ucraina*, 21 ianuarie 2016, § 63). De asemenea, exigența articolului 6 § 1 din Convenție ca o cauză să fie examinată în mod echitabil de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, trebuie înțeleasă în sensul asigurării respectării principiilor fundamentale ale fiecărui proces (a se vedea DCC nr. 117 din 13 octombrie 2020, § 32).

19. Totodată, cu referire la argumentul că terțul poprit este lipsit de dreptul la instanța de apel, Curtea menționează următoarele.

20. Cu titlu preliminar, Curtea reiterează că nici Constituția, nici Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu reglementează dreptul la exercitarea căilor de atac în toate procedurile judecătorești. Sub acest aspect, articolul 119 din Constituție stabilește că împotriva hotărârilor judecătorești părțile interesate pot exercita căile de atac „în condițiile legii” (a se vedea DCC nr. 32 din 25 martie 2021, § 38). Dreptul la un dublu grad de jurisdicție garantat de articolul 2 § 1 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană se referă doar la materia penală (a se vedea HCC nr. 9 din 7 aprilie 2022, § 29).

21. Curtea reține că dreptul de acces la un tribunal, a cărui încălcare este evidențiată de autoarea sesizării, poate fi supus, în general, limitărilor (*Kart v. Turcia* [MC], 3 decembrie 2009, § 67). Totuși, limitările nu trebuie să restrângă exercițiul dreptului de o asemenea manieră încât să atingă însăși esența dreptului. Articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu obligă statele contractante să instituie tribunale de apel sau de recurs (*Dorado Baúlde v. Spania* (dec.), 1 septembrie 2015, § 18; *Zubac v. Croația* [MC], 5 aprilie 2018, § 80). Totuși, acolo unde există asemenea tribunale, garanțiile articolului 6 trebuie respectate, persoanelor garantându-li-se un drept efectiv de acces la un tribunal (*Reichman v. Franța*, 12 iulie 2016, § 29).

22. Curtea observă că, potrivit articolului 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi contestate numai cu recurs și numai în cazurile expres prevăzute. În acest sens, prevederea contestată stabilește că hotărârea de validare a popririi poate fi contestată cu recurs de către terțul poprit.

23. Așadar, din analiza argumentelor autoarei excepției, Curtea nu poate reține că articolul 20 din Constituție a fost afectat.

24. Cu privire la incidența articolului 46 din Constituție, autoarea sesizării nu a oferit argumente care să demonstreze caracterul neconstituțional al prevederilor contestate. Așadar, Curtea reține că simpla trimitere la o normă constituțională, în lipsa argumentelor care ar fundamenta pretinsa relație de contrarietate a dispozițiilor criticate față de aceasta, nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 135 din 12 august 2021, § 21).

25. Pentru că nu s-a demonstrat incidența drepturilor fundamentale invocate de autoarea sesizării, Curtea subliniază că articolele 16 și 23 din Constituție nu sunt incidente. În jurisprudența sa, Curtea a notat că aceste articole nu pot fi analizate în mod individual, ci pot interveni dacă este constatată aplicabilitatea unei prevederi

din Constituție (a se vedea DCC nr 19 din 9 februarie 2021, § 22; DCC nr. 112 din 15 iulie 2021, § 22).

26. De asemenea, Curtea observă că sub aparența unor critici de neconstituționalitate referitoare la neclaritatea și la imprevizibilitatea articolului 126 alin. (1) din Legea insolvenței, autoarea solicită Curții să stabilească dacă prin textul „mijloacele bănești [...] care sunt datorate debitorului” se are în vedere doar creanțele certe și incontestabile sau și creanțele litigioase, rezultate din cauzarea prejudiciilor. Curtea menționează că problemele referitoare la interpretarea și la aplicarea legii le revine instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 141 din 16 septembrie 2021, § 28).

27. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea ridicată de dna Olga Babără, în interesele B.C. „Moldindcombank” S.A., parte în dosarul nr. 2i-132-1/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central, privind excepția de neconstituționalitate a textelor:

- „Sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.” din articolul 126 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012,

- „Instanța de insolvență [...] la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun.” din articolul 126 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012,

- „Hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.” din articolul 126 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 12 aprilie 2021

DCC nr. 47

Dosarul nr. 272g/2021